

Suomen Ilmakuva Oy 2016

MÄNTTÄ-VILPPULAN KAUPUNGIN KAAVOITUSKATSAUS 2023

KAAVOITUSKATSAUS

Maankäytön ja rakentamisen tärkein ohjauskeino on vuonna 2000 voimaan tullut maankäyttö- ja rakennuslaki. Laki koskee alueiden käyttöä, suunnittelua ja rakentamista. Tarkemmat säännökset ja määräykset alueiden käytöstä ja rakentamisesta sisältyvät maankäyttö- ja rakennusasetukseen sekä ympäristöministeriön asetuksiin.

Maankäyttö- ja rakennuslain 7§:n mukaisesti kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia kaavoituskatsaus, jossa kerrotaan maakunnan liitossa ja kunnassa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkityksiltään vähäisiä. Katsauksessa selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen. Kaavoituskatsauksen yhteyteen on kysynnän sitä edellyttäessä liitettävä arvio asumiseen varattujen tonttien riittävydestä. Katsauksessa esitettyjen kaavatöiden lisäksi vuoden aikana saattaa tulla vireille muitakin kohteita. Näiden kaavojen vireille tulosta ilmoitetaan kulloinkin erikseen.

Kaavoitukseen ja katsaukseen liittyviin kysymyksiin vastaa Mänttä-Vilppulan kaupungin kaavoituspalvelut. Katsaus on nähtävillä Taidekaupungin asiointipisteessä ja kaavoituksen verkkosivuilla www.manttavilppula.fi/kaupunkipalvelut/kaavoitus/. Kaavoituskatsaus toimitetaan myös Mäntän, Vilppulan, Kolhon ja Pohjaslahden kirjastoihin.

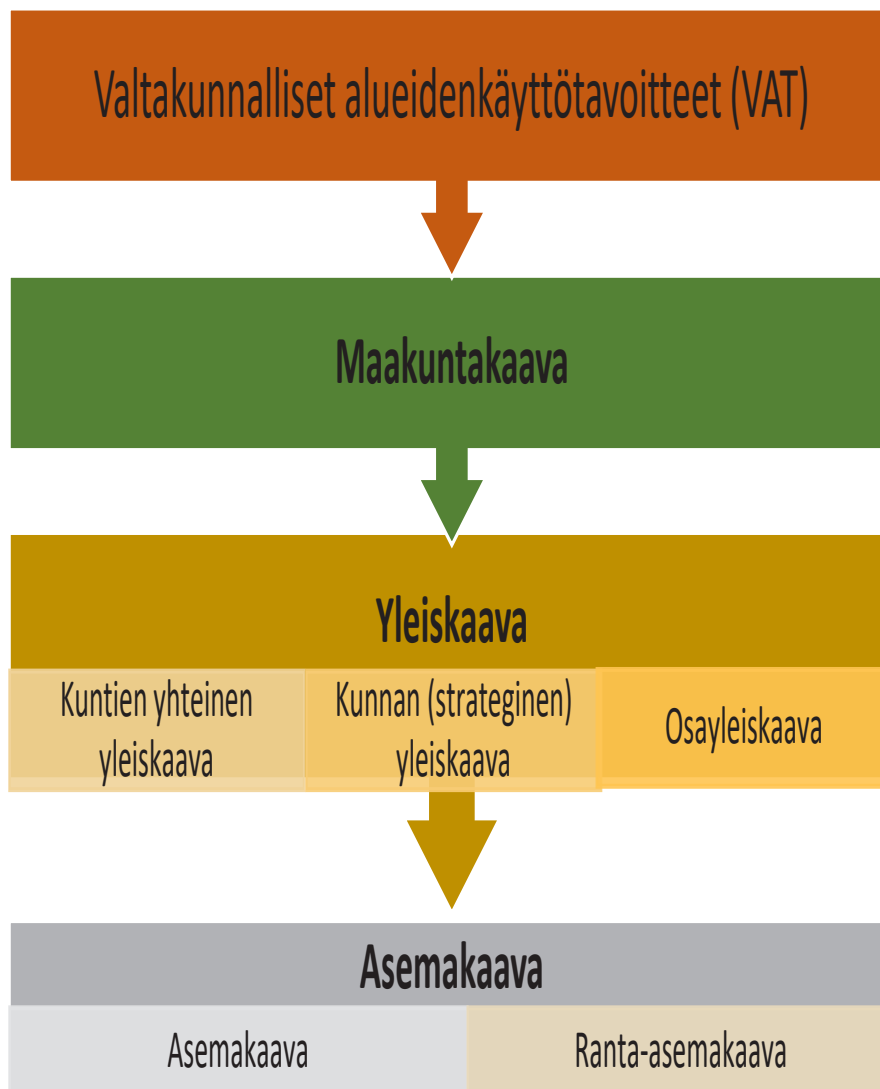
Yhteystiedot:

kaupunkisuunnittelupäällikkö
Julia Virtanen
puh. 044 035 4320
julia.virtanen@taidekaupunki.fi

Kaupunkikehityslautakunta 21.3.2023 x §
Kaupunginhallitus xx.x.2023 x §

ALUEIDEN SUUNNITTELU

Kaavoitusjärjestelmä muodostuu yleispiirteisestä maakuntakaavoituksesta yksityiskohtaiseen asemakaavoitukseen. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ohjaavat koko maan kaavoitusjärjestelmää ja niiden tehtävänä on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien asioiden huomioon ottaminen kaikkialla maassa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet uudistettiin vuonna 2018 ja ne jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

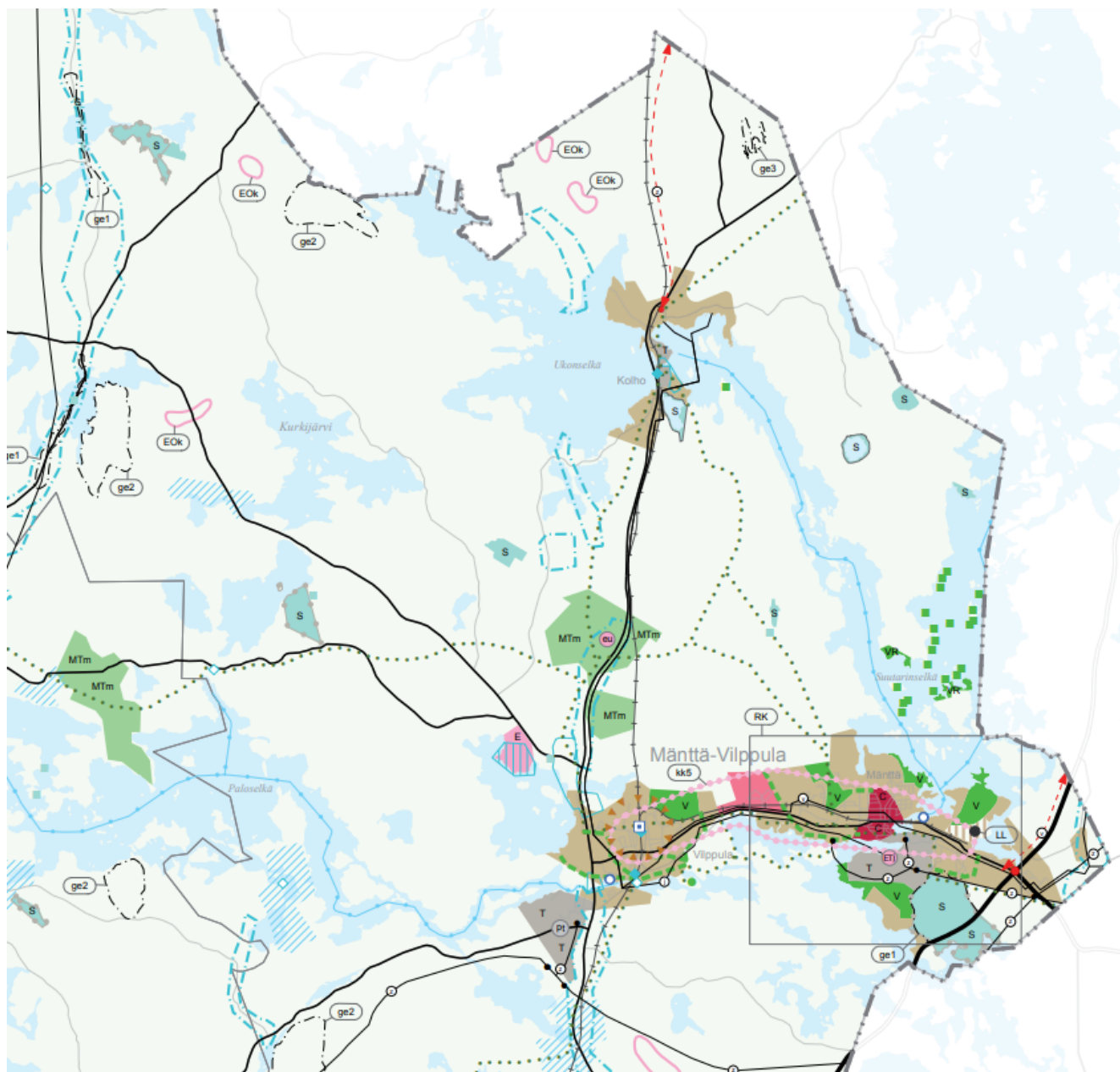
- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Alueidenkäytön ratkaisulla vaikutetaan tulevaisuuteen, tuetaan siirtymistä vähähiiliseen yhteiskuntaan, edistetään luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön kestävää käyttöä sekä luodaan mahdollisuuksia elinkeinojen uudistumiselle.

Valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin voi tutustua ympäristöministeriön sivuilla: https://www.ymparisto.fi/fi-fi/elinymparisto_ja_kaavoitus/maankayton_suunnittelujarjestelma/Valtakunnalliset_alueidenkayttotavoitteet

Maakuntakaava sisältää yleispiirteisen suunnitelman alueen käytöstä ja yhdyskuntarakentamisen periaatteista maakunnassa tai sen osa-alueella. Maakuntakaavan laatii alueellamme Pirkanmaan liitto.

Pirkanmaan maakuntakaava 2040 on maankäyttö- ja rakennuslain mukainen kokonaismaakuntakaava. Siinä on käsitelty maakunnan keskeiset maankäyttökysymykset kuten esimerkiksi keskusta-alueet, palveluiden alueet, liikenne, virkistys- ja suojelualueet sekä maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt. Pirkanmaan maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntakaavan 27.3.2017.

Keskeiset tietolähteet verkossa ovat:

Pirkanmaan liitto: <https://www.pirkanmaa.fi/maakunnan-kehittaminen-ja-suunnittelu/>

Aluetietopalvelu: <https://tieto.pirkanmaa.fi/>

Maakuntakaava 2040 -sivut: <https://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/hyvaksyminen>

Karttapalvelu: <https://kartta.pirkanmaa.fi/>

Maakunnalliset vuoden 2023 hankkeet ja yhteistyökokonaisuudet

Vaihemaakuntakaava

Maakuntavaltuusto on 6.9.2021 päättänyt käynnistää Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 vaihemaakuntakaavan laatimisen. Vireille tulon kuulutus 9.12.2021. Elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 12.5.-23.6.2022. Kaavaluonnos on tavoitteena asettaa nähtäville kevään 2023 aikana. <https://kaava.pirkanmaa.fi/>

Saavutettavuus ja liikenne

Liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitys on meneillään. Liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnos on ollut kommentoitava 3.2.2023 saakka. Nykyinen liikennejärjestelmäsuunnitelma on vuodelta 2012. Suunnitelmassa on strateginen asiakirja, joka määrittelee maakunnan liikennejärjestelmän kehitystarpeet, mahdollisuudet ja toteuttamisen suuntaviivat. Suunnitelma tähtää vuoteen 2045. Lisätietoja: www.pirkanmaa.fi/maakunnan-kehittaminen-ja-suunnittelu/saavutettavuus-ja-liikenne/liikennejarjestelmasuunnittelu/

Ympäristö ja ilmasto

Ympäristöviisas Pirkanmaa 2040 -ohjelma linjaa ympäristön kehittämissuuntia ja luo perustaa maakunnan ympäristöpolitiikalle Lisätietoja <https://tieto.pirkanmaa.fi/pymo/>

Pirkanmaalle on laadittu vuoden 2021 aikana ensimmäisenä maakuntana Suomessa alueellinen monimuotoisuusohjelma ja siihen liittyvä toimenpidesuunnitelma. Pirkanmaan lumo - luonnon monimuotoisuusohjelma 2022–2030. Lisätietoja <https://www.ely-keskus.fi/web/pirkanmaan-lumo>

Tieto ja ennakointi

Aluetietopalvelu kerää yhteen Pirkanmaan kehittämisessä ja suunnittelussa käytettävää tietoa <https://www.pirkanmaa.fi/maakunnan-kehittaminen-ja-suunnittelu/tieto-ja-ennakointi/aluetietopalvelu/>

Ajantasaiset tiedot maakuntakaavoituksesta sekä maankäytön ja liikenteen hankkeista ovat luettavissa: <https://www.pirkanmaa.fi/maakunnan-kehittaminen-ja-suunnittelu/>

Yleiskaava ohjaa ja yhteensovittaa yleispiirteisesti kunnan toiminnot. Yleiskaava voi olla joko koko kunnan tai jotakin tiettyä osa-aluetta koskeva osayleiskaava. Yleiskaavan laatii ja hyväksyy kunta.

Mänttä-Vilppulan kaupungissa on yleiskaavoitettua aluetta (8.12.2020) 38 947 ha. [Yleiskaavat karttapalvelussa.](#)

Oikeusvaikutteiset yleiskaavat:

- Vilppulan rantaosayleiskaavan muutos, Riuttaniemi (2023)
- Keskustaajaman osayleiskaava (2019)
- Pohjaslahden rantaosayleiskaavan muutos ja kyläosayleiskaava (2012)
- Korvensyrjän - Kortepoukaman osayleiskaava (2007)
- Vilppulan rantaosayleiskaava (2004)
- Mäntän rantaosayleiskaava (1993)

Oikeusvaikutuksettomat yleiskaavat:

- Mäntän osayleiskaava (2001, kaavasta voimassa pohjoisin M-alue)

Asemakaava ohjaa yksityiskohtaista maankäyttöä ja rakentamista. Asemakaavassa osoitetaan mm. alueen käyttötarkoitus, sallittu rakennusoikeus, kerrosluku sekä muita yksityiskohtaisia rakentamisen ehtoja. Asemakaavan laatii ja hyväksyy kunta.

Ajantasaiset asemakaavayhdistelmät:

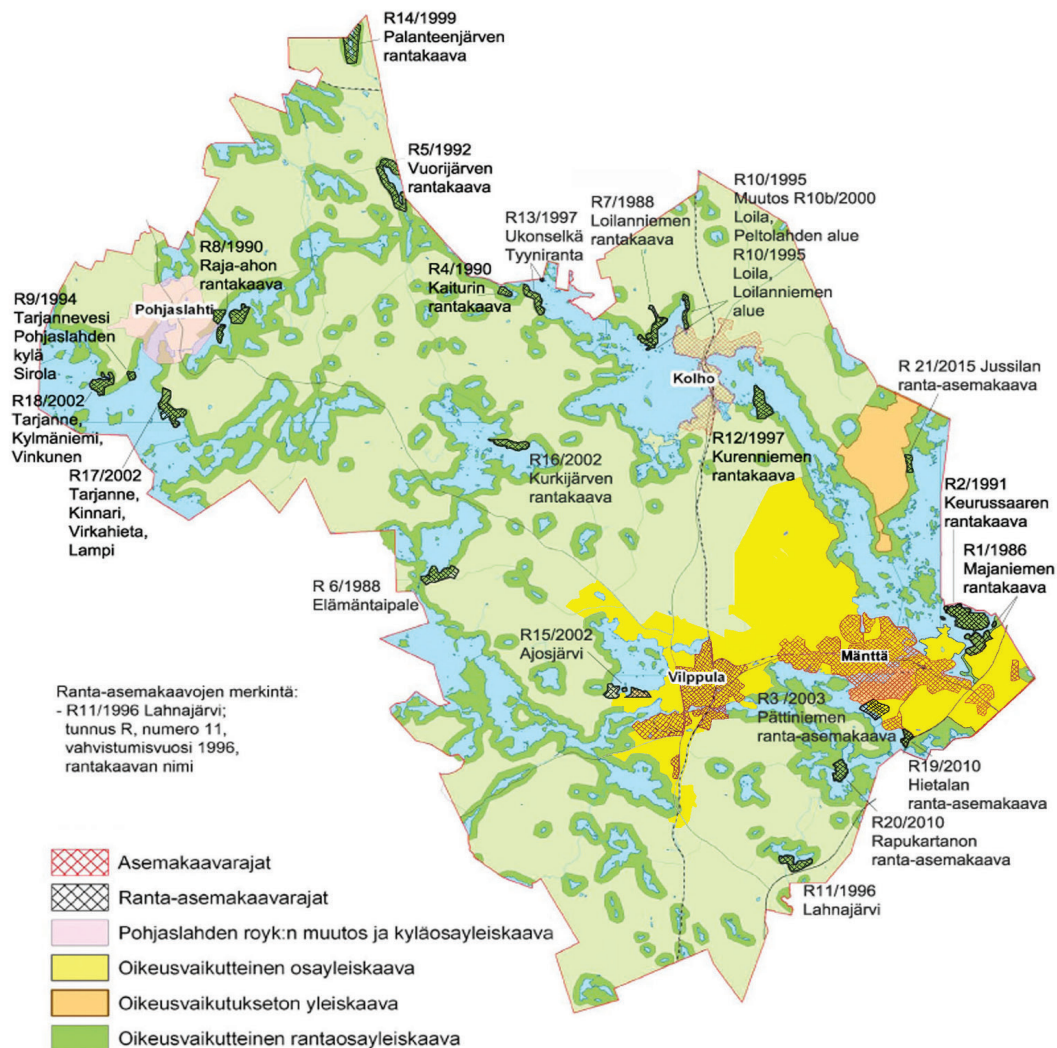
<https://www.manttavilppula.fi/kaupunkipalvelut/kaavoitus/ajantasaiset-asekaavayhdistelmat/>

Mänttä-Vilppulan kaupungissa on asemakaavoitettua aluetta (8.12.2020) 2 345 ha.

Ranta-asekaavoja on laadittu 22 kpl.

Mänttä-Vilppulan kaupungin

Kaavoitustilanne 11.1.2021

VUONNA 2022-23 HYVÄKSYTYT KAAVAT

1. Vilppulanrantaosayleiskaavamuutos, Riuttaniemi

Rantaosayleiskaavan muutos (4,7 ha) koski osaa Sulusselän ranta-alueella sijaitsevasta tilasta Alapynnönen 508-412-2-138 sekä Alapynnösen tilasta lohkottua Rauhalan tilaa 508-412-2-11. Kaavamuutoksen tavoitteena oli siirtää 3 lomarakennuspaikkaa etelämmäksi Riuttaniemen länsirannalle.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi rantaosayleiskaavamuutoksen 16.1.2023 § 4. Kaava tuli lainvoimaiseksi 10.3.2023.

VIREILLÄ OLEVAT YLEISKAAVAT

1. Mäntän tehtaan osayleiskaava / asemakaavamuutos

Osayleiskaavan/asemakaavan tavoitteena on ajantasaistaa alueen kaavoitus sekä tarkastella tehtaan maankäyttötavoitteet. Alue jätettiin vuonna 2019 voimaan tulleesta Mänttä-Vilppulan keskustaajaman osayleiskaavasta pois. Alue on valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä.

Osayleiskaavaa ja asemakaavamuutosta laaditaan rinnakkain. Asemakaavan aluerajaus tarkentuu osayleiskaavatyön yhteydessä. Asemakaavatyön aikana ratkaistaan höyryvoimalaitokseen kuuluvan savupiipun suojelutarve.

Suunnittelutilanne: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 20.6.-19.8.2022.

Tavoiteaikataulu: Tavoitteena on laatia osayleiskaavasta luonnos keväällä 2023 ja käynnistää asemakaavamuutos.

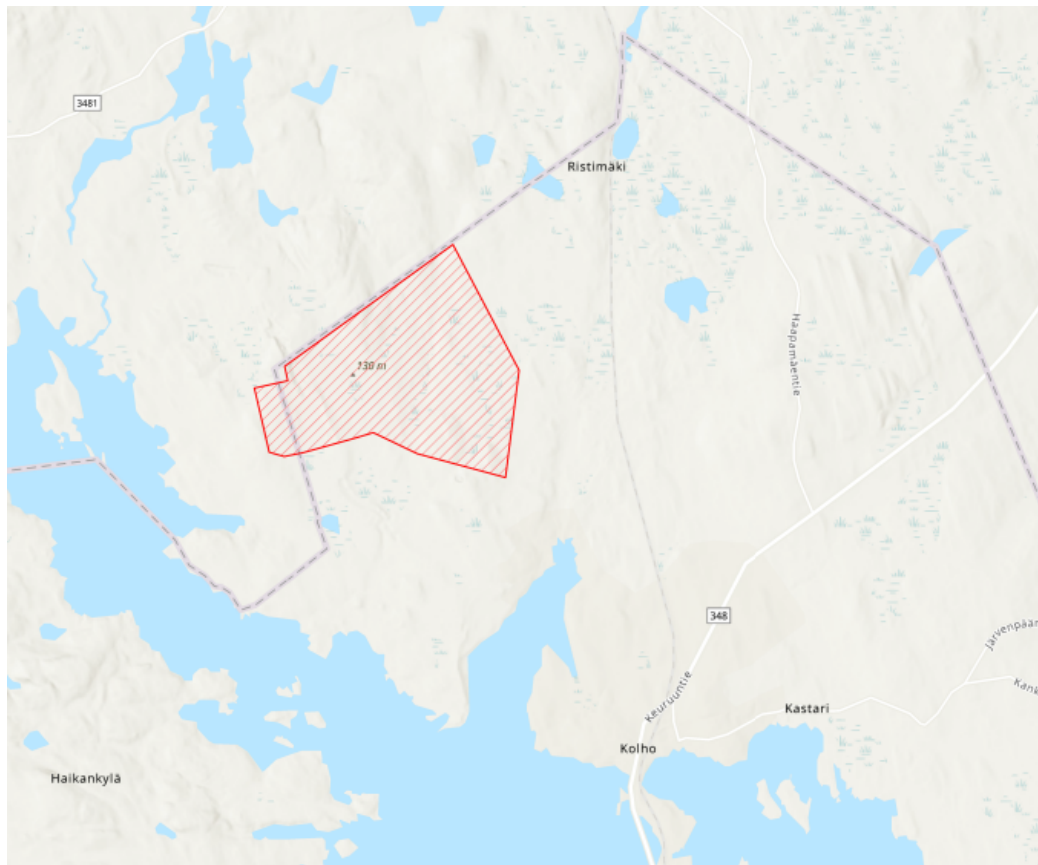

2. Metsomäen tuulivoimaosayleiskaava, Kolho

Tavoitteena on rakentaa 8 tuulivoimalaa Metsomäen alueelle. Alue sijoittuu noin 3 km päähän Kolhon keskustasta luoteeseen rajautuen Keuruun kaupungin rajaan. Alueen arvioitu koko on noin 370 ha.

Suunnittelutilanne: Kaupunginhallituksen päätös kaavoituksen käynnistämisestä 6.3.2023.

Tavoiteaikataulu: Vuonna 2024-2025 osayleiskaavaehdotus yleisesti nähtäville.

Alustava rajaus.

VIREILLÄ OLEVAT / TULEVAT ASEMAKAAVAT

<https://www.manttavilppula.fi/kaupunkipalvelut/kaavoitus/vireilla-nahtavilla-olevat-kaava/>

1. Mustalahden teollisuusalueen asemakaavan laajennus

Asemakaavan tavoitteena on laajentaa teollisuusaluetta valtatie 56 varrella. Kaupungilla on Mustalahden alueella tarjolla enää vain muutama tontti. Alue on kaupungin omistuksessa.

MV-Kehitys Oy toteuttaa parhaillaan hanketyönä Mustalahden teollisuusalueen ja siellä toimivien yritysten toimintaan liittyviä energiaselvityksiä. Hankkeen tuloksia pyritään hyödyntämään alueen kaavoituksessa.

Suunnittelutilanne: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 27.9 – 28.10.2022

Tavoiteaikataulu: Vuonna 2023 laaditaan kaavaluonnos

2. Vilppulan Parkkivuoren asemakaavamuutos ja laajennus

Kaava-alueelta on vahvistunut Koivuniemen asemakaavamuutos vuonna 2020. Alueen kaavoitusta jatketaan nimellä Vilppulan Parkkivuoren asemakaavamuutos. Tavoitteena on tutkia mahdollisuutta kaavoittaa omarantaisia pientalotontteja ranta-alueelle, tarkastella Lampisenniemen asuinalueen tonttianalyyseraportin pohjalta uudelleen ja huomioida alueen virkistysreitti yhteydet. Kaavatyön aikana tarkastellaan myös ns Lybeckin liiterin siirto vanhan Vilppulan kunnantalon pihapiiriin, sekä ko alueen suojeluarvot ja käyttötarkoituksen muutos museoalueeksi.

Suunnittelutilanne: Parkkivuoren rakennusinventointi on laadittu vuonna 2021

Tavoiteaikataulu: Vuonna 2023 käynnistetään kaava ja laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

3. Ranta-asemakaavan muutos koskien tilaa Pulverkkilahti 508-416-72-8 ja osaa tilasta Kinnari 508-416-72-5

Kaavamuutosalue sijaitsee Tarjanteen itärannalla. Kaavan tavoitteena on siirtää yksi lomarakennuspaikka.

Suunnittelutilanne: Kaavaehdotus on julkisesti nähtävillä 1.- 31.3.2023

Tavoiteaikataulu: Vuonna 2023 hyväksymiskäsittely.

4. Kirkonpellon asemakaavamuutos

Asemakaavan tavoitteena on ajanmukaistaa ja tarkastaa asuinkerrostaloalueille ajanmukaiset paikoitusalueet. Kaavatyön yhteydessä on tarkoitus myös tutkia täydennysrakentamisen mahdollisuudet alueella sekä tehtaan alueelle liittyvät liikennejärjestelytarpeet. Alue on maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä.

Alue on pääosin yksityisomistuksessa, lukuun ottamatta kahta kerrostalo- ja päiväkotitonttia sekä virkistys- ja katualueita, jotka omistaa kaupunki.

Suunnittelutilanne: Rakennetun ympäristön selvitys laadittu vuonna 2015. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 16.6–18.7.2016. Tehtaankadun toimivuustarkastelu ja liikennemäärien laskenta 2021.

Tavoiteaikataulu: Työ keskeytetään toistaiseksi.

5. Mäntän kirkkotorin ja ydinkeskustan alueen yleissuunnitelman tarkennus sekä asemakaavamuutos

Tavoitteena on tarkastella Mäntän keskustan kehittämissuunnitelmassa (v. 2016) esitettyjä liikenteellisiä ratkaisuja ja laatia suunnitelma matkakeskuksen/asemalaiturin sijoittamiseksi Ratakadun ja radan väliselle alueelle. Alue on osin sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä.

Suunnittelutilanne: Vireille 2017 kaavoituskatsauksen yhteydessä. Ratakadun ja Virkamiehenkadun varrelle on suunniteltu linja-autojen liityntäpysäköintialuetta. Hankkeiden tarkentuessa käynnistetään tarvittavalta alueelta asemakaavamuutos.

6. Mäntän koulukeskuksen alueen asemakaavamuutos

Tavoitteena on ajanmukaistaa alueen asemakaava ja ratkaista käytöstä poistuneiden tai poistuvien rakennusten tulevat käyttötarkoitukset kaavallisesti. Alue on osin maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Kaavarajaus tulee tarkentumaan suunnittelun yhteydessä.

Suunnittelutilanne: Vireilletulo kaavoituskatsauksen yhteydessä 2019. Pysäköinnin uudelleen järjestelyä on toteutettu. Mäntän koulukeskuksen rakennusinventointi on laadittu 2021. Parhailaan laaditaan kouluverkkoselvitystä.

Tavoiteaikataulu: Työtä jatketaan, kun käyttötarkoituksen muutoksille tulee tarve.

7. Kolhon Onnelanmäen asemakaavamuutos

Vilppulan kunta on vuonna 2005 laatinut yksityisen maanomistajan kanssa kaavoitussopimuksen, jolla on sovittu Kolhon Onnelanmäessä sijaitsevan Karhuntien sijoittamisesta voimassa olleen asemakaavan vastaisesti. Kaavamuutoksen tavoitteena on osoittaa Karhuntien olemassa oleva linjaus ja tutkia ajantasalle sitä ympäröivien korttelien asemakaavallinen tilanne.

Suunnittelutilanne: Vireille 2019 kaavoituskatsauksen yhteydessä.

Tavoiteaikataulu: Kaavoitus käynnistetään, mikäli alueelle kohdistuu rakentamispaineita ja niitä ei voida käsitellä poikkeamismenettelyinä.

8. Vilppulan keskustan yleissuunnitelma ja asemakaavamuutos

Yleissuunnitelman tarkoituksena on kehittää Vilppulan keskusta-alueen liiketoiminnan edellytyksiä ja tiivistää kaupallista keskustaa. Työn yhteydessä selvitetään Vilppulan juna-aseman siirtoa lähemmäksi nykyistä keskustaa. Asemanseutu on valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä.

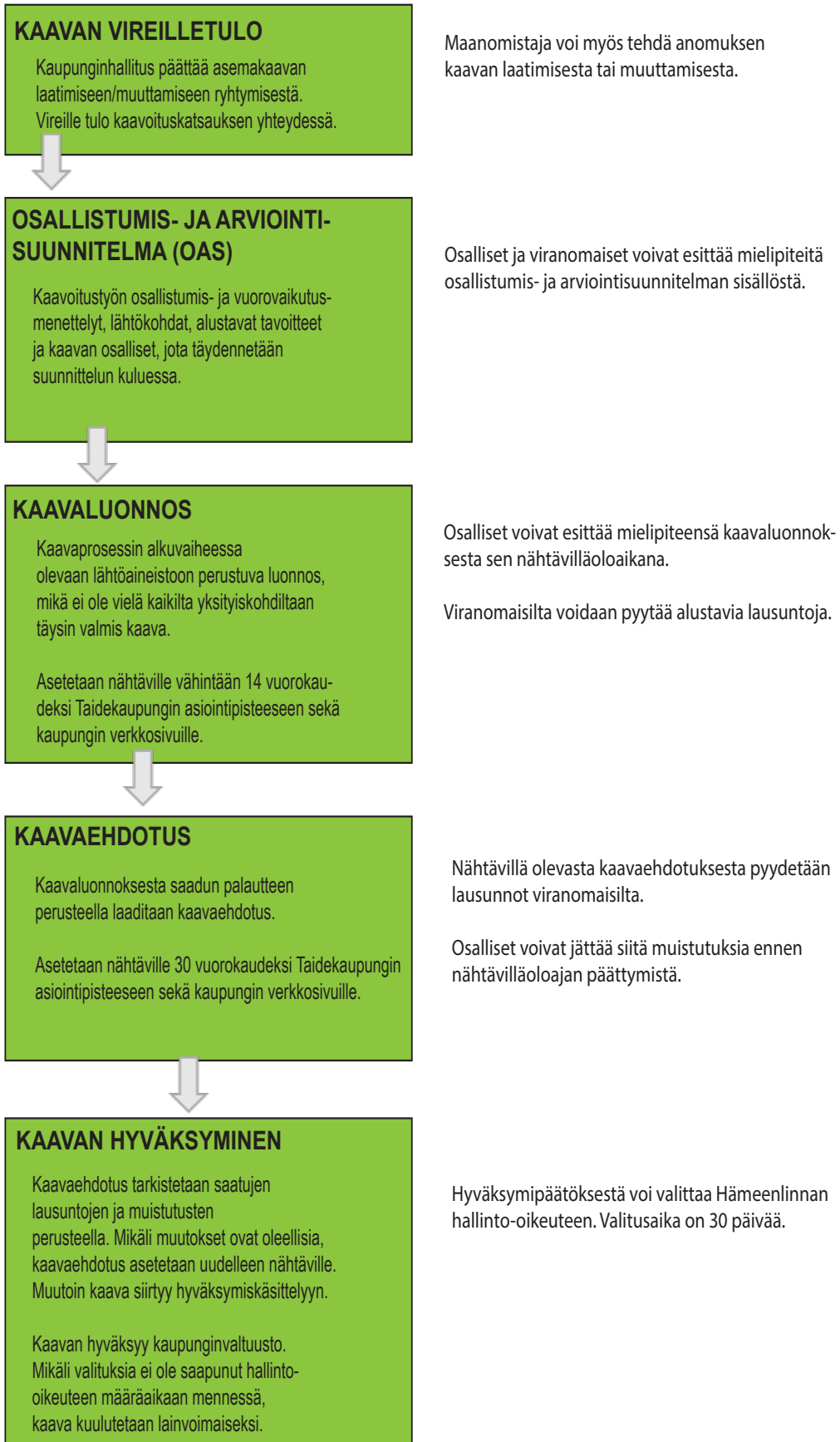
Suunnittelutilanne: Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi laadittu vuonna 2017. Vilppula-Mänttä -radan asemapaikkojen tekninen selvitys 2019. Vilppulan keskustan yleissuunnitelma on laadittu vuonna 2020. Teknisen lautakunnan käsittely 23.8.2021 § 67; yleissuunnitelman valmistuminen tiedoksi, tavoitteita voidaan käyttää jatkotoimenpiteiden pohjana.

Yleissuunnitelma : <https://www.manttavilppula.fi/kaupunkipalvelut/kaavoitus/vilppulan-keskuskadun-parantamin/>

Tavoiteaikataulu: Työtä jatketaan tarvittaessa hankkeiden konkretisoituessa.

KAAVAPROSESSIN KULKU JA OSALLISTUMINEN

STRATEGIAT JA MUUT HANKKEET

MÄNTTÄ-VILPPULAN KAUPUNKISTRATEGIA 2022-2032 "Mukavan pieni ja idyllinen mesta"

Kaupunginvaltuuston 10.10.2022 hyväksymä kaupunkistrategia on tavoitteellinen tulevaisuuden suunnitelma, jossa kuvataan kaupungin arvot ja tavoitteet sekä toiminnan keskeiset päämäärät.

Arvot ovat ROHKEASTI - LUOVASTI - YHDESSÄ
Visio 2023 "Sujuvaa elämää ja elinvoimaa kansainvälisessä kulttuurin keskuksessa"

Tavoitteena on tasapainoinen **seutukaupunki**, yhtenäinen ja yhteisöllinen **taidekaupunki** sekä elinvoimainen ja osaava **koulutuskaupunki**. Näitä tarkentavia ja maankäyttöä koskevia tavoitteita ovat: palveluita ja investointeja kehitetään kestäväällä tavalla, kaupungin eri toimijoiden ja sidosryhmien välillä tiivis yhteistyö kaupunkilaisten hyvän elämän mahdollistajana, yrityspalveluiden kehittäminen elinvoiman ja hyvinvoinnin veturina ja monipuolinen asumisen mahdollistaja

Visio Mäntän keskustan kehittämisestä. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy.

MÄNTÄN KESKUSTAN KEHITTÄMINEN

Mänttä-Vilppula on profiloitunut viime vuosien aikana merkittäväksi taidekaupungiksi. Alueen matkailu on kehittynyt voimakkaasti. Mäntän keskustan kehittämissuunnitelman tavoitteena oli vuoden 2005 laaditun suunnitelman päivittäminen ja toteuttaminen. Suunnitelma valmistui vuonna 2016. Se mahdollistaa kaupungin fyysisen ympäristön kehittämisen taidekaupungin imagon ja kehittyvän matkailun edellyttämälle tasolle. Suunnitelma laadittiin siten, että se on mahdollista toteuttaa vaiheittain.

Tärkeimmät osa-alueet ovat:

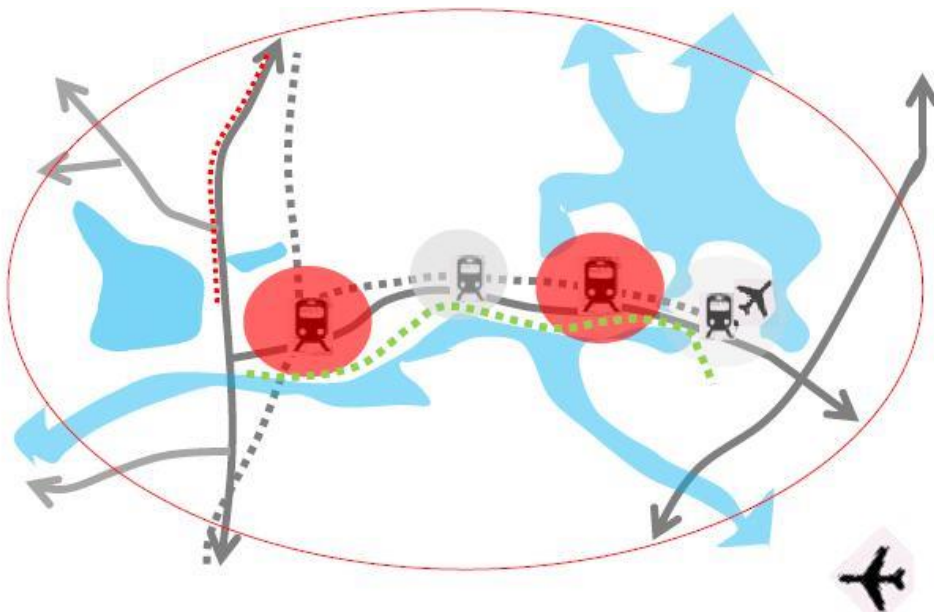
- korostaa Mäntän keskustan omaleimaista ja kaupunkikuvallista merkitystä ja historiallista ulottuvuutta
- luoda viihtyisää katutilaa asukkaiden ja kaupunkilaisten käyttöön
- motivoida kiinteistönomistajia entistä paremmin huolehtimaan rakennusten pihojen, aitojen ja jalkakäytävien kunnossapidosta
- houkutella matkailijoita kiinnostavalle kävelyretkelle ainutlaatuiseseen ympäristöön
- luoda edellytyksiä alueella olemassa oleville ja uusille yrityksille kehittää toimintaansa asiakkaiden käyntimäärien lisääntyessä
- kohottaa Taidekaupunki Mänttä-Vilppulan tunnettavuutta ja kiinnostavuutta matkailukohteena

<https://www.manttilippula.fi/kaupunkipalvelut/kaavoitus/mantan-keskustan-kehittaminen/>

TAIDEKAUPUNGIN LIIKENTEEN KEHITTÄMINEN

Mänttä-Vilppulan kaupunki on laatinut vuonna 2018 Taidekaupungin liikenteen kehittämissuunnitelman, jonka tavoitteena on tukea kaupungin muita kehittämistavoitteita, priorisoida keskeiset liikenteen kehittämishankkeet ja vahvistaa siten Taidekaupungin imagoa ja vetovoimaisuutta. Kehittämällä liikennettä ja liikennepalveluja, parannetaan sekä sisäistä että ulkoista saavutettavuutta. Samalla vastataan niin asukkaiden kuin teollisuuden ja matkailijoiden kasvaviin ja muuttuviin tarpeisiin. Suunnitelma sisältää konkreettisia toimenpiteitä liikenteen kehittämiseksi tulevina vuosina.

<https://www.manttilippula.fi/kaupunkipalvelut/kaavoitus/taidekaupungin-liikenteen-kehittamissuunnitelma/>

ASUMISOHJELMA

Asumisohjelman tarkoituksena on kuvata Mänttä-Vilppulan kaupungin asumisen nykytila palveluineen ja taustatekijöineen. Asumisohjelma on laadittu ensisijaisesti kaupungin henkilöstölle päätöksenteon valmistelun tueksi ja ohjaamaan asumisen teemojen ympärillä tapahtuvaa työntekoa. Asukkaille asumisohjelma tulee esiin muun muassa eri projektien kautta, joissa ohjelman tavoitteita konkretisoidaan. Lisäksi asukkaiden kehittämisideoita oman asuin- ja elinympäristöön liittyen pyritään tuomaan ohjelman kautta entistä paremmin esiin.

Asumisohjelma 2019-2022 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.10.2019 (76 §).
Uuden asumisohjelman laadinta käynnistyy vuonna 2023.

Visio Mäntän keskustan kehittämisestä. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy.